

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 września 2016 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Eliza Skotnicka

Protokolant staż. Magda Biernat

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 13 września 2016 roku w Kłodzku

sprawy z powództwa D. M. i B. M.

przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W.

o zapłatę co do powoda D. M. kwoty 6.115,00 zł i co powódki B. M. kwoty 10.637,00 zł

I. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powoda D. M. kwotę 6.114,64 zł (sześć tysięcy sto czternaście złotych 64/100) wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwoty 5.114,64 zł od dnia 8 maja 2014 roku do dnia zapłaty oraz od kwoty 1.000,00 zł od dnia 15 października 2015 roku do dnia zapłaty,

II. dalej idące powództwo oddala,

III. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powódki B. M. kwotę 10.637,00 zł (dziesięć tysięcy sześćset trzydzieści siedem złotych 00/100) wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwoty 5.137,00 zł od dnia 8 maja 2014 roku do dnia zapłaty oraz od kwoty 5.500,00 zł od dnia 15 października 2015 roku do dnia zapłaty,

IV. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda D. M. kwotę 3.009,22 zł tytułem zwrotu kosztów procesu,

V. zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki B. M. kwotę 2.483,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu,

VI. nakazuje stronie pozwanej, aby uiściła na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kłodzku kwotę 3.025,90 zł tytułem zwrotu wydatków tymczasowo wyłożonych przez Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Powód D. M. domagał się zasądzenia od strony pozwanej kwoty 5 115 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 8 maja 2014 r. oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 1 200 zł i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

Powódka B. M. wniosła o zasądzenie od strony pozwanej na swoją rzecz kwoty 5 137 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 8 maja 2014 r. oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 1 200 zł i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł

W uzasadnieniu pozwów wskazali, że w dniu 11 grudnia 2013 r. doszło do kolizji drogowej, w wyniku której powodowie doznali obrażeń ciała, zaś sprawca wypadku posiadał ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej u strony pozwanej. Powodowie podali, że w związku z dolegliwościami bólowymi udali się do lekarzy specjalistów, którzy stwierdzili u nich skręcenie i naderwanie odcinka szyjnego kręgosłupa i zalecili noszenie kołnierza ortopedycznego, zażywanie środków przeciwbólowych oraz odbycie rehabilitacji. Powodowie podali, że do chwili obecnej odczuwają negatywne

skutki wypadku w postaci nieosiągnięcia pełnej sprawności fizycznej, odczuwają bóle kręgosłupa szyjnego i głowy, występują też u nich drętwienia kończyn górnych. Wskazali, że po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego strona pozwana odmówiła przyznania im zadośćuczynienia uznając, że opisywane przez nich obrażenia nie mogły powstać w wyniku wypadku z dnia 11 grudnia 2014 r.

Strona pozwana (...) S.A. z siedzibą w W. wniosła o oddalenie powództw w całości i zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Pozwana przyznała, że udzielała ochrony ubezpieczeniowej sprawcy wypadku, nie zaprzeczyła też, by doszło do kolizji pomiędzy pojazdem sprawcy a pojazdem powodów. W ocenie pozwanej brak jest jednak podstaw do przyjęcia przez nią odpowiedzialności za szkodę na osobie powodów zarówno co do zasady, jak i wysokości, bowiem pomiędzy pojazdami doszło do niewielkiego kontaktu, przy nieznacznej prędkości pojazdu sprawcy.

Pismem z dnia 7 października 2015 r. powodowie zmienili żądanie pozwu w ten sposób, że powód D. M. domagał się zasądzenia na swoją rzecz dodatkowej kwoty 1 000 zł tytułem zadośćuczynienia, zaś powódka dodatkowej kwoty 500 zł, z odsetkami liczonymi od dnia doręczenia pisma zawierającego rozszerzenie powództwa stronie pozwanej.

Pełnomocnik strony pozwanej, na rozprawie w dniu 16 października 2015 r. oświadczył, że sprzeciwia się rozszerzeniu powództwa.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 11 grudnia 2013 r. powodowie uczestniczyli w wypadku komunikacyjnym, którego sprawca posiadał ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej u strony pozwanej.

Bezsporne.

Do zdarzenia w dniu 11 grudnia 2013r. doszło około godz. 13¹⁰, na ul. (...) w B.. D. M. i jego mama B. M. wracali tego dnia z zakupów do domu. Powód kierował samochodem marki V. (...) nr rej (...). Przed powodem jechał autobus (...) marki J. (...) o nr rej. (...), którym kierował P. M.. W pewnym momencie na łuku drogi powód zauważył, że jadący za nim kierujący samochodem marki A. (...) rozpoczął na łuku drogi manewr wyprzedzania samochodu powoda oraz jadącego przed nim autobusu. Jednocześnie z przeciwnego kierunku nadjechał samochód marki A. (...). Powód zaczął hamować, przewidując że może dojść do kolizji tych samochodów. Samochody A. (...) i A. (...) spotkały się na szerokości autobusu, otarły się lusterkami. Kierujący autobusem bez sygnalizowania kierunkowskazem manewru zjazdu na pobocze zatrzymał się, żeby sprawdzić co się stało. Powód jechał za tym autobusem z bardzo małą prędkością, cały czas hamował i obserwował sytuację na drodze. W momencie, gdy powód dojeżdżał do autobusu i hamował, kierowca autobusu nagle rozpoczął manewr cofania. Powód nie pamiętał, czy w momencie gdy P. M. zaczął cofać, zatrzymał już swój samochód, czy jeszcze wolno jechał. Pamiętał natomiast, że w momencie, gdy zobaczył, że autobus jadący przed nim wykonuje manewr cofania w jego kierunku, próbował jeszcze uniknąć zderzenia z tym autobusem, w tym celu sprawdzał, czy za nim ktoś jedzie, czy zdąży cofnąć.

Kierujący autobusem nie zauważył jadącego za nim samochodu powoda, poczuł opór w momencie, kiedy uderzył w V.. Powodowie odczuli w samochodzie mocne szarpnięcie. Ich pojazd był przepychany siłą naporu autobusu w tył w kierunku skarpy.

Dowód:

Przesłuchanie powodów:

- D. M. k. 162 – 163, 325 – 326;

- B. M. k.163;

- zeznania świadka P. M. k. 294 – 295.

W wyniku wypadku z 11 grudnia 2013 r. doszło do lekkiego, lecz nagłego przemieszczenia ciał powodów ku przodowi, taki ruch spowodował zmianę przyspieszeń i słabe pod względem wartości sił przemieszczenie tułowia wraz z głową do przodu. Obrażenia opisywane przez powodów powstały na skutek działania na nich siły bezwładności. Siła ta nie spowodowała morfologicznych zmian urazowych w zakresie układu kostnego i więzadłowego uczestników wypadku, doszło natomiast do zachwiania funkcjonalnych czynności kręgosłupa szyjnego i związanych z tym następstw.

W sytuacji, gdyby powód miał zamiar zatrzymać się w bliskiej, lecz dozwolonej prawem odległości za autobusem, to nie można wykluczyć, że w przypadku, gdy kierujący autobusem wykonał manewr cofania, powód nie miał lub mógł nie mieć możliwości uniknięcia zderzenia. Oczywistym jest, że powód mógł nie mieć możliwości uniknięcia kolizji, gdyby w chwili zderzenia jego pojazd stał.

Dowód:

- opinia zespołowa biegłych sądowych z zakresu medycyny sądowej M. B. i rekonstrukcji wypadków drogowych J. W.
- k. 352 – 375;

- opinia uzupełniająca biegłych sądowych z zakresu medycyny sądowej M. B. i rekonstrukcji wypadków drogowych J. W. - k. 404 – 416.

Po zdarzeniu, skutkującym silnym szarpnięciem powodów, powodowie odczuwali bóle kręgosłupa, w związku z czym udali się do lekarza rodzinnego, który skierował ich na badanie RTG odcinka szyjnego oraz zalecił konsultację u lekarza specjalisty - chirurga. Wynik badania RTG wykazał skrzywienie odcinka szyjnego kręgosłupa. Powodowie odbyli wizyty u lekarzy chirurga i ortopedy oraz leczyli się w Centrum Medycznym (...) w K., otrzymali również skierowania na zabiegi fizjoterapeutyczne, zalecenie zażywania środków farmakologicznych oraz noszenia kołnierza ortopedycznego.

Dowód:

- karta informacyjna - k. 21, 119

- historia zdrowia i choroby pacjenta - k. 22, 120

- skierowanie na zabiegi fizjoterapeutyczne - k. 23, 121

- zaświadczenie lekarskie - k. 24, 122;

- przesłuchanie powoda - k. 162 – 163;

- przesłuchanie powódki - k. 163.

Bezpośrednio po wypadku powód nie odczuwał bólu, był w szoku, dolegliwości w postaci bólu pleców, klucza między łopatkami i w obrębie kręgosłupa szyjnego pojawiły się na drugi dzień. Powód pracuje obecnie w tartaku w C., mimo podjętego leczenia nie powrócił do stanu zdrowia sprzed wypadku, co wpływa na nasilenie dolegliwości w trakcie wykonywania pracy. Powód od 10 lat pracuje w C., wcześniej zdarzały mu się przerwy w pracy, ale nie trwały one dłużej niż 1 miesiąc. Wskutek wypadku powód nie mógł podjąć pracy przez okres 6 miesięcy i zmuszony był korzystać z zasiłku dla bezrobotnych. Po wypadku powód nie wymagał pomocy osób trzecich; przez okres 3 tygodni nosił kołnierza ortopedyczny, odbył też prywatnie rehabilitację.

Powódka, po wypadku trzęsła się, była w szoku, bóle w karku poczuła na drugi dzień. Przez okres około pół roku odczuwała drętwienie ręki, zwłaszcza lewej. Przez ok. 3 tygodnie nosiła kołnierza ortopedyczny, odbyła prywatnie rehabilitację, zażywała środki przeciwbólowe, smarowała też kark maścią celem złagodzenia dolegliwości. Do chwili obecnej powódka odczuwa bóle głowy, mrowienie w karku oraz lęk przed jazdą samochodem. Powódka miała problemy ze snem, mimo zaleceń lekarza rodzinnego, nie korzystała jednak z pomocy lekarza psychologa, bowiem nie lubi wizyt u lekarza. Powódka obecnie nie pracuje.

Dowód:

- przesłuchanie powoda - k. 162 - 163

- przesłuchanie powódki - k. 163

W związku z podjętym leczeniem powód poniósł wydatki w łącznej kwocie 114,64 zł, zaś powódka w kwocie 137,84 zł.

Dowód:

- paragony fiskalne - k. 28, 126

- oświadczenie o dojazdach do placówek medycznych - k. 127

- wyliczenie kosztów dojazdów - k. 128.

Powódka B. M. doznała w wyniku wypadku z dnia 11 grudnia 2014 r. skręcenia kręgosłupa szyjnego z uszkodzeniem aparatu więzadłowo - torebkowego skutkującego 4% długotrwałym uszczerbkiem na zdrowiu (zgodnie z poz. J 89a Tabeli oceny procentowej stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu stanowiącej załącznik do Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. Dz. U. z 2002 r. nr 234 poz. 1974 j.t.). Wypadek do chwili obecnej skutkuje u powódki bólami i zawrotami głowy oraz dolegliwościami bólowymi z ograniczeniem ruchomości biernej i czynnej kręgosłupa szyjnego. Rokowania co do stanu zdrowia powódki są pomyślne, w przyszłości powódka będzie wymagała jednak kontynuowania leczenia usprawniającego gwarantowanego przez NFZ.

Po względem neurologicznym powódka B. M. doznała urazu odcinka szyjnego kręgosłupa powodującego 3% długotrwały uszczerbek na zdrowiu (zgodnie z poz. J94a w/w Tabeli oceny procentowej stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu). Obrażenia do chwili obecnej skutkują dolegliwościami bólowymi ze strony odcinka szyjnego kręgosłupa z towarzyszącymi parestezjami palców III – IV kończyny górnej lewej, bóle te występują okresowo, mają mniejsze natężenie i narastają przede wszystkim podczas wykonywania większych wysiłków fizycznych, z tego względu powódka winna unikać dźwigania większych ciężarów i innych czynności obciążających nadmiernie kręgosłup. Rokowania na przyszłość co do stanu zdrowia powódki są pomyślne, nie można jednak wykluczyć, że przebyte urazy wpłyną na przyspieszenie rozwoju zmian zwyrodnieniowych kręgosłupa. Powódka winna podjąć rehabilitację oraz wykonywać ćwiczenia poprawiające ruchomość stawów, wzmacniające siłę mięśniową, zaś przypadku nasilania się objawów zalecane jest zażywanie środków farmakologicznych. W przyszłości nie powinny pojawić się ujemne dla zdrowia powódki następstwa, poza już stwierdzonymi.

Dowód:

- opinia biegłego sądowego z zakresu chirurgii – ortopedii M. J. dot. powódki – k. 266 – 269;

- opinia biegłej sądowej z zakresu neurologii A. D. dot. powódki – k. 278 – 281.

U powoda D. M. w wyniku wypadku stwierdzono stan po skręceniu kręgosłupa szyjnego z uszkodzeniem aparatu więzadłowo - torebkowego powodujący 3% długotrwałym uszczerbkiem na zdrowiu (zgodnie z pkt J 89a w/w Tabeli oceny procentowej stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu). Urazy związane z przebyłym wypadkiem skutkują do chwili obecnej bólami odcinka szyjnego kręgosłupa (miernego stopnia), bólami i parestezjami opuszek wszystkich palców. Na wysokość ustalonego uszczerbku na zdrowiu miał wpływ aktualny stan zdrowia powoda oraz fakt, że ruchomość kręgosłupa w odcinku szyjnym nie była ograniczona powyżej 20°. Doznane przez powoda urazy, przez okres kilku miesięcy mogły utrudniać wykonywanie niektórych czynności życia codziennego oraz obniżać ogólną sprawność jego organizmu. Określenie czasu trwania dolegliwości jest trudne, bowiem zależy od trybu życia, ewentualnego stopnia nasilenia zmian zwyrodnieniowych i związanych z tym dolegliwości bólowych. Obecnie odczuwane przez powoda dolegliwości ograniczają się do występujących okresowo bóli odcinka szyjnego kręgosłupa

szyjnego i piersiowego. Rokowania co do stanu zdrowia powoda są pomyślne, przebyte urazy mogą jednak wpłynąć na nasilenie dolegliwości oraz przyspieszyć rozwój zmian zwyrodnieniowych kręgosłupa. Wskazany jest oszczędny tryb życia, unikanie czynności przeciążających kręgosłup w sposób statyczny i dynamiczny, korzystanie z okresowej rehabilitacji oraz stosowanie innych technik relaksacyjnych i wzmacniających mięśnie kręgosłupa.

Dowód:

- opinia biegłego sądowego z zakresu chirurgii – ortopedii M. J. dot. powoda – k. 279 – 273.

Powód D. M. doznał w wyniku wypadku urazu skrętnego odcinka szyjnego kręgosłupa skutkującego 1% długotrwałym uszczerbkiem na zdrowiu (J94a w/w Tabeli oceny procentowej stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu). W zdarzeniu z 11 grudnia 2013 r. powód doznał urazu z mechanizmu „smagnięcia biczem” polegającego na tym, że na skutek nagłego ruchu głową przy zderzeniu kręgosłup szyjny wykonał gwałtowny ruch w stronę uderzenia i zaraz potem w stronę przeciwną, co nawet przy małych stłuczkach może zaburzać funkcjonowanie układu nerwowego. Bezpośrednio po zdarzeniu stopień nasilenia dolegliwości bólowych był znacznie większy, wraz z poprawą stanu klinicznego powoda ulegał zmniejszeniu. W chwili obecnej powód nie uskarża się na dolegliwości bólowe, zaś rokowania co do jego stanu zdrowia są pomyślne. Powód powrócił już do pełnej sprawności fizycznej sprzed zdarzenia, w przyszłości nie powinny pojawić się inne negatywne konsekwencje zdarzenia.

Dowód:

- opinia biegłej sądowej z zakresu neurologii A. D. dot. powoda 282 – 284.

Powodowie zgłosili szkodę stronie pozwanej w dniu 7 kwietnia 2014r., która odmówiła przyznania im zadośćuczynienia wskazując, że opisywane przez nich obrażenia nie są następstwem zdarzenia z 11 grudnia 2013 r. Pozwana wypłaciła powodowi odszkodowanie z tytułu szkody w pojeździe w związku z tym zdarzeniem.

Bezsporne

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd zważył co następuje:

Powództwa powodów B. M. i D. M. podlegały uwzględnieniu w całości co do roszczeń zgłoszonych przez B. M. i zasadniczej części co do D. M., w tym w całości co do zadośćuczynienia oraz w zasadniczej części co do odszkodowania z tytułu kosztów leczenia.

W przedmiotowej sprawie poza sporem między stronami był fakt zaistnienia w dniu 11 grudnia 2013 r. zdarzenia drogowego, w wyniku którego uszkodzony został pojazd powoda. Strona pozwana kwestionowała jednak, aby w okolicznościach zdarzenia powodowie mogli doznać obrażeń ciała. Zdaniem pozwanej siła zderzenia pojazdów była nieznaczną i w jej wyniku powodowie nie mogli doznać jakichkolwiek urazów. W toku postępowania koniecznym było więc ustalenie, czy powodowie doznali w związku ze zdarzeniem z dnia 11 grudnia 2013r. obrażeń ciała, a jeżeli tak to jaki jest stopień uszczerbku na zdrowiu każdego z powodów spowodowany spornym zdarzeniem, jakie są rokowania na przyszłość co do ich stanu zdrowia.

Obowiązujące przepisy prawa ubezpieczeniowego przewidują zasadę obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. W dniu 1 stycznia 2004 roku weszła w życie ustawa z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. Nr 124, poz. 1152 ze zm., dalej jako uoc). Zgodnie zaś z treścią art. 822 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia.

Podstawą więc odpowiedzialności ubezpieczyciela jest ustalenie odpowiedzialności sprawcy szkody zgodnie z ogólnym zasadami odpowiedzialności za szkody wyrządzone czynem niedozwolonym. Przewidziana w art. 436§1 k.c. w zw. z art.

435 k.c. odpowiedzialność samoistnego posiadacza pojazdu mechanicznego za szkody na osobie lub mieniu wywołane przez ruch tego pojazdu opiera się na zasadzie ryzyka.

W przedmiotowej sprawie spór dotyczył zarówno zasady odpowiedzialności strony pozwanej, jak i wysokości należnego powodowi zadośćuczynienia i odszkodowania. Wprawdzie pozwana przyjęła swoją odpowiedzialność za szkodę w pojeździe powoda, jednak w niniejszym postępowaniu kwestionowała, że to kierujący autobusem marki J. P. M. wywołał sytuację wypadkową w dniu 11 grudnia 2013r. W ocenie Sądu ustalenie przebiegu zdarzenia, dokonanie rekonstrukcji wypadku, a także ustalenie czy w jego następstwie powodowie mogli doznać obrażeń ciała, a także ustalenie stopnia doznanych uszczerbków na zdrowiu powodów pozostających w związku przyczynowym z kolizją drogową z dnia 11 grudnia 2013 r., wymagało wiadomości specjalnych z zakresu rekonstrukcji wypadków oraz medycyny. Wobec tego Sąd na podstawie art. 278 k.p.c dopuścił dowód z opinii zespołu biegłych z zakresu rekonstrukcji wypadków oraz medycyny sądowej, a także biegłych sądowych z zakresu ortopedii i neurologii.

Sąd w całej rozciągłości podzielił wnioski wydanych w sprawie opinii biegłych sądowych. Przede wszystkim opinia z zakresu rekonstrukcji wypadków oraz medycyny sądowej pozwoliła bezsprzecznie stwierdzić, że to kierujący autobusem spowodował sytuację wypadkową, a powód nie miał możliwości uniknąć zderzenia. Wprawdzie biegły odpowiadając na zarzuty strony pozwanej wskazał, że przyjmując najbardziej niekorzystne dla powoda parametry zdarzenia, a to że mógł on ze znacznej odległości zauważyć cofanie autobusu (włączenie świateł cofania) oraz poruszał się z niewielką prędkością, a także że autobus cofał na krótkim odcinku drogi, to w takim przypadku kierujący V. miał możliwość uniknięcia wypadku. Taka wersja jest jednak sprzeczna z zasadami logicznego rozumowania, na co zwrócili uwagę sami biegli. Trudno bowiem założyć, że powód jechał w znacznej odległości od autobusu, z małą prędkością i widząc, że autobus cofa w jego kierunku nie zatrzymał się, kontynuował jazdę i doprowadził do zderzenia z tym autobusem. Sąd nie miał wątpliwości, że to P. M., kierujący autobusem wywołał sytuację wypadkową. Podkreślić należy, że zachowanie kierowcy autobusu na drodze było nieracjonalne, zaskakujące dla innych uczestników ruchu drogowego, w tym przede wszystkim dla powoda. Kierowca ten widząc kolizję innych pojazdów na drodze, powinien zjechać na pobocze (sygnalizując zamiar wykonania tego manewru), bezpiecznie zatrzymać pojazd i dopiero podejść na miejsce kolizji. Tymczasem P. M., chcąc zobaczyć co się stało na drodze, postanowił podjechać autobusem do miejsca zdarzenia, czyli cofnąć o kilka metrów autobus, nie zachowując przy tym żadnych zasad ostrożności. Wprawdzie na drodze obowiązuje zasada ograniczonego zaufania do innych kierowców, to jednak zdaniem Sądu trudno było przewidzieć takie zachowanie na drodze kierowcy, który zawodowo zajmuje się transportem i przewozem osób. Mając na uwadze, że biegli z zakresu rekonstrukcji wypadków oraz medycyny sądowej, mimo braku szczegółowych parametrów technicznych, wydali kategorię i jednoznacznie opinię, stwierdzającą że odpowiedzialność za skutki przedmiotowego zdarzenia ponosi kierujący autobusem, a powód w zasadzie nie miał możliwości uniknąć z nim zderzenia, a także że w wyniku tego zdarzenia powodowie doznali obrażeń ciała w postaci urazów skręcenia i naderwania kręgosłupa w odcinku szyjnym, Sąd przyjął, że odpowiedzialność strony pozwanej z tytułu szkody na osobie wobec powodów została udowodniona. Analizując rozmiar krzywdy powodów, w tym przede wszystkim skutki wypadku dla ich zdrowia i życia, Sąd miał na uwadze opinie biegłych z zakresu ortopedii i neurologii. Biegli w opiniach rzeczowo wskazali, które ze stwierdzonych u powodów schorzeń pozostawały w związku przyczynowym z wypadkiem z dnia 11 grudnia 2013 r. Podkreślić należy, że biegły z zakresu ortopedii ustalił u powodki B. M. 4 % długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, zaś biegła z zakresu neurologii 3% długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. Natomiast odnośnie powoda D. M. biegły z zakresu ortopedii ustalił u niego 3 % długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, zaś biegła z zakresu neurologii 1 % długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. Opinie powołanych biegłych sądowych są w ocenie sądu rzetelne, wykonane w oparciu o zgromadzoną dokumentację medyczną powodów, ponadto po przeprowadzeniu wywiadu chorobowego oraz badań ortopedycznego i neurologicznego powodów. Biegli w swoich opiniach wyjaśnili zarówno metodę ustalania stopnia uszczerbku na zdrowiu, jak też czynniki i stwierdzone urazy, które miały wpływ na ocenę stanu zdrowia poszkodowanych oraz rokowań na przyszłość.

Zgodnie z treścią art. 444 § 1 kc w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Według zaś art. 445 § 1 k.c. odwołującego się do wypadków wskazanych w art. 444 kc, w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia sąd może także przyznać

poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Pojęcie "sumy odpowiedniej" użyte w art. 445 § 1 k.c. w istocie ma charakter niedookreślony, niemniej jednak w judykaturze wskazane są kryteria, którymi należy się kierować przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia. Zadośćuczynienie ma mieć przede wszystkim charakter kompensacyjny, wobec czego jego wysokość nie może stanowić zapłaty symbolicznej, lecz musi przedstawiać jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość. Jednocześnie wysokość ta nie może być nadmierną w stosunku do doznanej krzywdy, ale musi być "odpowiednia" w tym znaczeniu, że powinna być - przy uwzględnieniu krzywdy poszkodowanego - utrzymana w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa.

Sąd przyjął, że podstawą rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie powinien być zakres doznanych przez powodów obrażeń, rozmiar bólu, czas trwania leczenia oraz stopień ustalonego długotrwałego uszczerbku na ich zdrowiu.

W przedmiotowej sprawie w ostatecznie sprecyzowanych żądaniach pozwu powódka B. M. domagała się zasądzenia zadośćuczynienia za doznane krzywdy i cierpienia w wysokości 10 500,- zł, zaś powód D. M. w wysokości 6000 zł. Biorąc pod uwagę poczynione wyżej rozważania co do skutków przedmiotowego zdarzenia dla zdrowia powodów, stopnia stwierdzonych uszczerbków na ich zdrowiu oraz rokowań na przyszłość Sąd uznał, że zgłoszone roszczenia z tytułu zadośćuczynienia zasługiwały w całości na uwzględnienie. W ocenie Sądu skutki wypadku, fakt że powódka B. M. doznała długotrwałego uszczerbku na zdrowiu łącznie w 7 %, zaś powód D. M. w 4%, że od chwili zdarzenia do chwili obecnej, a więc już prawie trzy lata, powodowie nadal odczuwają dolegliwości bólowe i ograniczenia w wykonywaniu prac wysiłkowych, zadośćuczynienie w wysokości 10500,- zł na rzecz B. M. i w wysokości 6000 zł na rzecz D. M. jest odpowiednie i powinno zrekompensować powodom doznane cierpienia. Mając na uwadze, że powódka doznała 7 % uszczerbku na zdrowiu, a powód 4% uszczerbku na zdrowiu, a także fakt że dotychczas strona pozwana kwestionowała swoją odpowiedzialność za szkody na osobie obojga powodów i odmówiła im wypłaty jakiegokolwiek zadośćuczynienia oraz odszkodowania, zasądzone kwoty zadośćuczynienia na rzecz powodów będą adekwatne do doznanych obrażeń ciała, cierpienia i zrekompensują w pełni skutki wypadku dla ich zdrowia i życia.

Przy ustalaniu uszczerbku na zdrowiu pod uwagę brano rodzaj doznanych urazów, długotrwałość dolegliwości bólowych, rodzaj leczenia jaki powódka odbyła i aktualny stan przedmiotowy. Przebyte urazy, zwłaszcza w pierwszych miesiącach po wypadku skutkowały istotnie nasilonym zespołem bólowym, który spowodował ograniczenie aktywności fizycznej. Powód zamieszkuje wspólnie z mamą B. M. oraz ojcem i bratem. Przed wypadkiem i po wypadku powód pracował w C.. Podejmował on pracę w różnych zakładach na terenie C., pracuje tam od ponad 10 lat. Obecnie pracuje w tartaku, wykonuje prace w systemie 12 godzinnym. Pod koniec pracy powód odczuwa dolegliwości bólowe, nasilają się one po wysiłku. Z powodu wypadku powód 6 miesięcy pozostawał bez pracy, gdyż odczuwał dolegliwości bólowe, leczył się, jeździł do szpitali i specjalistów. Brak dochodów z pracy powoda poważnie uszczupliło budżet domowy rodziny. Od czasu wypadku powód nie może dźwigać, gdyż odczuwa ból w kręgosłupie i drętwienie rąk. Ciężkie prace domowe przejął ojciec powoda oraz jego brat. Przed wypadkiem powód nie miał żadnych problemów zdrowotnych (przesłuchanie powoda k. 162 – 163). Powódka B. M. przez okres sześciu miesięcy po wypadku odczuwała silny ból, drętwienie ręki zwłaszcza lewej. Powódka korzystała z zabiegów rehabilitacyjnych, zmuszona była chodzić do lekarzy specjalistów, choć nie lubi i unika wizyt lekarskich. Powódka nie pracuje zawodowo, zajmuje się pracami domowymi. Powódka do chwili obecnej odczuwa skutki wypadku, w razie występowania dolegliwości bólowych zmuszona jest zażywać leki przeciwbólowe. Przed wypadkiem powódka nie miała żadnych urazów w obrębie kręgosłupa szyjnego, nie miała takich dolegliwości (przesłuchanie powódki k. 163). Pomimo, że rokowania co do powrotu do zdrowia powodów są pomyślne, zdaniem Sądu w okolicznościach faktycznych tej sprawy, roszczenie zasądzenia zadośćuczynienia w wysokości 10 500,- zł na rzecz powódki i 6000 zł na rzecz powoda było w pełni uzasadnione i odpowiednie do rozmiaru krzywdy jakiej doznał każdy z powodów.

W związku z podjętym leczeniem powód poniósł wydatki w łącznej kwocie 114,64 zł, zaś powódka w kwocie 137,84 zł. Z tego też względu Sąd w tym zakresie uwzględnił powództwo D. M. co do kwoty 114,64 zł i oddalił roszczenie ponad tę kwotę tj. co do kwoty 0,36 zł. Natomiast powódka wniosła o zasądzenie kosztów leczenia w wysokości 137 zł, stąd

mając na uwadze treść art. 321 k.p.c. koszty te zasądzono zgodnie z żądaniem pozwu pomimo, że z przedłożonych przez powódkę rachunków wynika, że wydatki te wyniosły 137,84 zł.

Jednocześnie Sąd orzekł o należnych odsetkach ustawowych od zgłoszonego roszczenia w oparciu o art. 481 § 1 k.c. i art. 455 k.c., a także mając na uwadze treść art. 14§1 uoc, w myśl którego zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. Powodowie zgłosili szkodę w dniu 7 kwietnia 2014r. Świadczenie powinno być wypłacone najpóźniej w dniu 7 maja 2014 r., a zatem od dnia 8 maja 2014 r. strona pozwana pozostawała w opóźnieniu ze spełnieniem należnego powodowi świadczenia z tytułu zadośćuczynienia. Z tego też względu sformułowane w pozwie żądanie odsetek ustawowych liczonych od pierwotnie zgłoszonych żądań pozwu tj. co do powódki od kwoty 5137 zł i co do powoda od kwoty 5114,64 zł od dnia 8 maja 2014 r. do dnia zapłaty było w pełni uzasadnione. Zasadne było również żądanie odsetek ustawowych od rozszerzonego powództwa, liczonych od dnia następnego po dniu doręczenia stronie pozwanej pisma tj. od dnia 15 października 2015r. Sąd w tym zakresie uwzględnił stanowisko pełnomocnika powoda, zgodnie z którym skoro pismo to zostało nadane w urzędzie pocztowym w dniu 7 października 2015r. to można przyjąć, że zostało doręczone stronie pozwanej w dniu 14 października 2015 r., a zatem w dacie tej roszczenia w części rozszerzonych powództw stały się wymagalne.

O kosztach procesu orzeczono zgodnie z art. 100 zd. 2 k.p.c. i 98 k.p.c., obciążając stronę pozwaną w całości kosztami procesu poniesionymi przez powodów oraz pokrytymi tymczasowo przez Skarb Państwa – Sąd Rejonowy w Kłodzku wydatkami. Zgodnie ze złożonym spisem kosztów powód D. M. poniósł koszty w wysokości 3009,22 zł w tym opłaty sądowe łącznie 306 zł, wynagrodzenie pełnomocnika 1200,- zł, opłaty skarbowe od pełnomocnictw 51 zł, koszty dojazdu pełnomocnika na rozprawy 5 razy po 180 km – 752,22 zł oraz zaliczka na wydatki w kwocie 700 zł. Natomiast koszty poniesione przez powódkę B. M. wyniosły 2483 zł, w tym opłaty sądowe łącznie 532 zł, wynagrodzenie pełnomocnika 1200,- zł, opłaty skarbowe od pełnomocnictw 51 zł oraz zaliczka na wydatki w kwocie 700 zł. Jednocześnie na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2014r., nr 1025 t.j) Sąd obciążył stronę pozwaną obowiązkiem zwrotu na rzecz Skarbu Państwa – Sąd Rejonowego w Kłodzku wyłożoną tymczasowo kwotą 3025,90 zł, na pokrycie wydatków związanych z wydaniem opinii przez biegłych sądowych.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.